

Met de bever gaat het steeds beter.

Over terrorbevers, populisme en sportvissers

TEKST EN FOTOGRAFIE

Cees van Kempen

In december las ik een nieuwsitem in De Limburger, over een lokale visvereniging. Daar was namelijk een drama gaande. Zes paar ‘terrorbevers’ zouden de boel rondom de visvijver ‘kapot’ vreten en hun gegrAAF zou ‘levensgevaarlijke’ toestanden opleveren. Er stond in de krant dat “er geen boom is die niet aangevreten is”. Men riep op na de kerst kerstbomen met kluit bij de verenging in te leveren. Want bevers eten, althans volgens de woordvoerder van de vereniging, geen naaldbomen.

Natuurlijk ben ik als natuurfilmer direct ter plekke gaan kijken. Zes paar bevers die een kleine visvijver terroriseren is nogal wat en zoiets kun je niet elke dag vastleggen. Maar uiteraard bleek het bericht in de krant klinkklare nonsens. Er was geen slagveld. Ik zag slechts een lid van de vereniging vegetatie langs de oever snoeien. Een terrorlid misschien? Een eenvoudige observatie ter plaatse had de verslaggever geleerd dat het gewoon een leugen is dat “elk stukje groen kapot

gevreten is.” Enige verdieping in de biologie van de bever zou bovendien duidelijk hebben gemaakt dat er nooit zes paar bevers die ene vijver zullen bezoeken. En wie heeft er ooit verzonnen dat een omgeknaagde boom ‘kapot’ is? Kijken we geen natuurfilms meer? Hebben we op school de lessen over biologie en ecologie overgeslagen? De minst onschuldige misser was nog dat bevers geen naaldbomen eten. Daar ontstond bij mij toch heimelijk een glimlach op het gezicht.

Was dit artikel een onschuldige misser in de krant? Wat mij betreft wel een misser, maar niet onschuldig. Tendentieuze en feitelijk onjuiste berichtgeving is momenteel schering en inslag. En is naar mijn mening buitengewoon kwalijk. Termen als ‘terror’, ‘alles kapot’, ‘schade en overlast’ en ‘levensgevaarlijk’ passen in de trend van schreeuwen tegen alles wat we niet kennen. U herkent het vast.

Het meertje in de Rode Beek is door bevers gemaakt.

Bevermeer

Elders in dezelfde regio: een beverpaartje heeft een prachtige dam gemaakt in een van onze meest natuurlijke beken. De Rode Beek in Midden-Limburg. Aan weerszijden van de vrolijk meanderende stroom vind je een natuurgebied met reusachtige beuken, prachtige wilgen en dichte dennenbossen. En zompige moerassen, heerlijk losgemodderd door tal van zwijnen. Een fantastische plek voor de bever om te werken aan bosverjonging, een bevermeer te creëren en de natuur nog rijker te maken. En dat doet hij dus ook naar hartenlust. Zo ontstaat over een lengte van een paar honderd meter een nieuwe dynamiek, die wij met al onze natuurmaakplannen maar zelden weten te bereiken. Maar wat denk je? Nu zijn we bang dat de bever de natuurwaarden daar aantast! Want hoe moet dat nou met de bronlibel, beekprik en zalm? Gelukkig zijn er ook een paar mensen die besloten hebben dat we ons niet door emotie moeten laten leiden. Dat we de nieuwe situatie ter plekke maar eens moeten gebruiken om te kijken wat er werkelijk gebeurt, met gericht observeren en meten. Vanuit de wetenschap dat in ons land de afgelopen elfduizend jaar (het Holoceen waarin wij leven) bevers, bronlibellen, beekprikken en zalmen naast elkaar hebben geleefd. Blijkbaar konden ze dat perfect, zonder onze inmenging.

Deelgenoot

Maar goed, terug naar de visvijver. Ook als sportvisser sloeg mij de schrik om het hart. De hengelsport staat namelijk nogal eens onder druk. We kunnen niet hard maken dat we vissen om te eten, want dat doen we niet meer. Sterker nog, ook het informatiebord bij de betreffende visvijver gebiedt de vangst weer netjes terug te zetten. Nee, als sportvissers roepen wij (terecht) dat vissen een mooie manier is om deelgenoot te zijn van de natuur. Maar als die natuur dan een handje komt helpen natuurbouwen langs een visvijver, dan is leiden in last. Dat kan echt niet. Dan vervangen we natuurlijke processen liever door kerstbomen. Dan hebben we het volgende 'terror-wezen' gevonden om onze pijlen op te richten. Hoe kan ik nou nog als natuurmens verdedigen ook sportvisser te zijn, zonder het schaamrood op de kaken te krijgen?

Bezorgd

Wellicht vind u mij in het voorgaande cynisch. Maar zo bedoel ik het niet. Bezorgd dan? Ja, zeker wel. We moeten wat mij betreft weer terug naar de feiten en de nuance in onze meningen. De nuance in het kader van dit artikel: we hoeven niet elke bever overal zijn gang te laten gaan. Ook ik wil geen lekke dijken. Maar niet alles wat voor iemand lastig is, is schade. Net zomin als elke vluchteling een terrorist is. Of elke natuurbeschermer een geitenwollensokkendrager. Of elke politicus een leugenaar en elke ambtenaar een wereldvreemde technocraat. Laten we, als de werkelijkheid ons verrast, nou eens denken: "He, dat is apart, het gaat anders dan ik had gedacht/gepland/gehoopt. Maar wat gebeurt er nou echt? En is dat nou werkelijk zo erg?" En laten we termen als 'terror' alsjeblieft bewaren voor die paar echte idioten.

Dan wordt het allemaal weer een beetje leuker. Voor de bever, voor de vluchteling en voor ons allemaal. ■